

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
za celo leto 3 gld. — kr.
„ pol leta 1 „ 60 „
„ četrt leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravištvu v škofijsk.
poslopju (Bischofshof.)
Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spro-
jemajo. —
Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrstič-
ce, če se natisne en-
krat, 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Kako so se slovenski poslanci nemškim ustavovercem v Gradcu poslovili.

(Govora dr. Dominkuša in g. Hermana.)

II. G. Herman je 20. aprila 1877. v zbornici štajerskega deželnega zbora v Gradcu tako govoril: „Nisem bil več namenjen tukaj govoriti, vsaj je vsaka beseda od naše strani zastoj. Vendar poročilo, katero nam je deželni odbor predložil o gospodarstvenem stanju ali bolje o gospodarstveni stiski, me sili k besedi. Jaz se z poročilom nikakor ne strinjam, ker je preveč površno in nepopolno. Gospodje namreč pravijo, da je vse slabo. Ali to že itak vemo in čutimo. Ali poizvedeti je treba, kaj je vzrok stiske in kateri so pomočki zoper njo, in o tem poročilo molči. Toda že vem, zakaj gospodje molčijo. Strah jih je izpraševati svojo vest, bojijo se pravemu uzroku stiske v oči pogledati. Nečejo priznati, da so jo oni sami zakrivali po svoji liberalni, ustavoverni sistemi. Pred par leti so se glasno ponašali z gospodarstvenim napredkom kot nasledkom njihove sisteme, dnes pa se branijo sedanji polom (krah) in stisko priznati kot prvorojeno dete iste sisteme, čeravno ta povsod kričaje kaže na nje kot očete. Izgovarjajo se rekoč, da drugod po Evropi razsaja jednaka stiska. Res, ali zakaj? Zato, ker tudi po drugod vladarijo liberalci našim podobni, kakor jajce jajcetu. Slaba vest jim oči zavezuje, da jim ni treba marsičesar pogledati, kar gotovo ne ostaja brez upljiva na naš gospodarstveni položaj. Zato hočem jaz par takih zadev omeniti in začnem z žalostno prikaznijo, da zadnji čas neverstvo v deželi močno narašča. Mislim, da smo deželni poslanci dolžni tudi na to prikazen ozirati se. Ta bi bil slab državnik, ki nebi vedel, da brez vere ne more obstati nobeno ljudstvo, nobena država. Brez vere ne vedó ljudje, zakaj so na svetu, čemu živijo! Država nima Cerkev, kojej je skrb za obstanek vere izročena, nadlegovati, v jene pravice segati, vest ljudem iznemirjati, jih pohujševati in mir v deželi motiti. Zato obžalujem, da deželni odbor v tej reči molči, namesto da bi državi rekel, naj

Cerkvo na miru pusti in skrbi, da bo cerkvena in svetna gosposka pri ljudstvu uživala potrebno spoštovanje. Šola je druga važna naprava, ki neizmerno upljiva na blagostanje ljudi. Ali tudi tukaj poročevalci tiho denejo. Ni jim prišlo na um izreči, kako potrebno je, da imajo pri šolah tudi stariši, srenje, okraji, dežela in Cerkev pravično besedo. Še besedice ne črhnejo o velikih šolskih stroških in o slabih uspehih. Po mojem prepričanju ni mlajina zaradi šole na svetu, ampak šole smo osnovali zaradi mlajine, da se v njej najpotrebnejših in koristnih znanosti uči in lepo izreja. Šol ne gre rabiti za strankarske koristi, za širjenje liberalizma in ustavoverstva, za izneverenje ljudstev njihovej prirojenej narodnosti ali za borbo zoper Cerkev. Zoper tako zlorabljenje šole bi se imeli mi poslanci vzdigniti tem bolj, ker že skušnje kažejo, da ljudje vsled novošegnega razsvetlikanja ne postajajo ne bolj pridni, pa ne bolj srečni. V deželi nam živi drugi narod — Slovenci, kos avstrijske raje, ki še vedno zastoj čakajo, da se jim privošči pogoji, po katerih bi zamogli duševno napredovati. Imamo ministra naučnega na Dunaju (g. Stremajer), ki vkljub § 19. ustanovnih postav dobro umeva pravičnim narodnim zahtevam slavjanskih narodov v Avstriji na prste stopati. (Dobro na desnici). Kmetje so v deželi tisti stan, ki je najštevilniši, ki plačuje največ davkov, in ta stan se drži po umetno sestavljenih volilnih redih vedno v manjšini — je tedaj druga raja v deželi. Gospodje poročevalci pa o tej reči ničesar ne vedó poročati. Ne zdi se jim vredno pogledati na Slovence, ali na kmete. Besedice ne zinejo o rastočej nevarnosti imetja in življenja v deželi, o puštošenjih oderuhov, o splošnem ubožanju ljudi. Deželni odbor je tudi oči zatisnil pred slabimi nasledki naše javne uprave iz njenimi dvojnimi gosposkami, brezštevilnimi postavami, zaukazi, uradi. Lani je deželni zbor vlado dunajsko poprosil, naj skrbi za preuredbo zamotane uprave. Vlada ni storila ničesar, deželni zbor pa molči. Bržčas molči zato, ker mu ni mar za samostalnost naše dežele, ker večina tega zbora vselej rada pripo-

maga v to, da naša dežela vse važniše pravice zgublja oddajajoča jih centralistične državi ali centralističnim ministrom na Dunaju, o kateri državi je poslanec Bärnfeind dobro djal: „ti centralistična država si nam pobrala denarje, pravost in mir, sedaj nimaš ti nič, nimamo mi nič, ne moreš pomagati ti, ne moremo pomagati mi“. In kaj je konec ovega poročila, uspeh našega šestnega zborovanja? No, finančni odsek nam daje odgovor nasvetovaje nam deželi naložiti 38 % deželne naklade in zraven še na posodo vzeti 200.000 gld. Ko bi mi poslanci bili možje podobni možatim Tirolcem, potem bi napravili do svitlega cesarja adresó in ga lepo poprosili rekoč: svitli cesar, dajte, da se o naših deželnih zadevah ne odločuje več pri ministrih na Dunaju in pri nam tujih ljudih, ampak, kakor je prav in pristojno, doma pri deželnem zboru; daj nam deželnega ministra, ki bo našemu deželnemu zboru odgovoren, da bo pred njim stala in ga vodila vlada sama, ne pa le jeni zastopnik, ter da bomo sklepati zamogli modre postavine in uvesti modro upravo za našo deželo, vse drugo se bo po sam sebi vdalo“. Toda, ker imate Vi liberalni ustavovrni gospodje in podporniki centralistične sisteme tukaj večino, vem, da take adrese ne bode te sklenoli, ali vedeti imate, da ste tudi Vi krivi vse stiske in ste za njo odgovorni sami. Sicer pa mislim, da nam tudi najpopolnša poročila iz gospodarstvene stiske pomagala ne bodo. Kar nam pomagati zamore, je le hitra in temeljita sprememba sedanje centralistične sisteme. Vi se nje še držite, ali jenega propada ne bode te zabranili. Duševna in npravna ničljivost in vseobšni srd, ki se iz nje rodi, jo vleče premočno k tlam“. (Dobro na desnici).

Cerkvene zadeve.

Prvi shod avstrijskih katoličanov na Dunaju se je srečno in smemo reči sijajno vršil. Sklepi in govori so za nas vse tako važni, da jih bo „Slov. Gosp.“ kolikor mogoče natančno prihodnjč začel objavljati. Največ in najboljše se je razpravljalo o šolskem in družbinskem ali socialnem pršanju. Najizvrstniši govorniki bili so grof Leon Thun in mladi knez Alojzij Liechtenstein, naš štajerski rojak.

Slovinci na Kranjskem nabirajo podpisov za 50letnico sv. Očeta. Večjidel so prav čedna pisauja. Nekateri pole dobijo lepe podobe dotičnih cerkva ali krajev.

Škof Juraj Strosmajer, slavno znani jugoslovanski domoljub, je pri svoji semeniški cerkvi v Diakovaru na Slavonskem uvel bratovščino, ktere udi molijo za združenje izhodne razkolniške (ruske) cerkve z katoliško ter je naročil, da se ima vsako prvo soboto v mesecu ondi na namen bratovščine brati sv. meša in je v to položil 500 fl.

Začetnik bratovščini je bil ruski grof Šuvalov, kateri je razkolniško rusko cerkvo zapustil, postal katoličan in ud reda Barnabitoev.

Romarjev k 50letnici sv. Očeta že mnogo pribaja v Rim. Te dni so prišli romarji iz Savojskega pred Pija IX., ki so jih prijazno sprejeli potem pa spregovorili par besed, katere turkoljubni pahnjenci zlorablajo, češ: sv. katoliška Cerkva, papež Pij IX. drži z Turkom in je Ruse proklel. Stvar je ta: „tri armade sedaj hitijo na boj“ (ruska, turška in armada molivcev in romarjev): ena velika država, ki se imenuje pravoverno pa je le razkolniška (t. j. ruska), žene v boj veliko armado nad drugo veliko silo, ki je neverna (t. j. turška). Roka božja je vzdignjena nad glavo prve velike sile, ker je preganjala in še preganja sv. katoliško Cerkvo. Ali nahaja se še tretja armada, ki ne gre v krvavo klanje, ampak ki verno moli, (t. j. armada pobožnih romarjev). Katera prvih 2 armad bo zmagała, ali krivoverska ali neverska, tega ne vem, to pa vem, da bo armada pobožnih molivcev na posled zmagala; Molite tedaj, opravljajte dobra dela in bodite brez strahu pred svetom!“ Tako so govorili Pij IX. O turkoljubju ni nikder sluha, pač pa so po vrednosti grajali res grozovitno preganjanje katoličanov na Ruskem, kar se vé vsak pameten Slavjan neizmerno obžaluje. Sicer je se pa nadjati, da ovo grdo postopanje skoro preneha, katero je ondi sedaj še vladajoča stranka prouzročila, ne pa ruski narod. Mnogo so pa tudi katoliški in nesrečni Poljaci zakrivilili z svojo neumno in grozovitno revolucijo l. 1864. zoper rusko vlado, katero so tako neizmerno razdražili in sedaj vladajočej stranki do kormila pomagali.

V Belaku na Koroškem usmiljeni bratje iz Gradca zidajo novo bolenišnico. Ta naprava je toliko bolj potrebna, ker le v Celovcu imajo že redno bolenišnico, druge baje ni v deželi. V ta namen so dobili od vlade privoljenje, da smejo tudi po drugod za to človekoljubno napravo milošnu nabirati. Da rojaki zvedó kaj o delavnosti tega reda, naj omenimo nekoliko tega, kar so storili v Gradcu od 1. pros. do zadnjega grudna 1876. Sprejeli so tačas v svojo napravo 1354 bolenikov. Med drugimi: iz Českega 68, iz Koroškega 119, iz Kranjskega 76, iz Hervaškega 41, iz Primorskega 14, iz Moravskega 47, iz yojaške meje 2, iz Sleziije 7, iz Slavonije 2, iz Štajerskega 705, iz Tirolskega 60 itd. Med temi je bilo 1308 katoličanov, 10 razkolnih grekov, 23 protestantov, 13 izraelcev. Umerlo jih je 113, odpravljenih 1151, v zdravljenju jih je ostalo 90. Iz tega je očitno, da bode tudi za Koroško in druge dežele, zlasti sosednje blagorna nova naprava usmiljenih bratov v Belaku in kdor k temu s kakim darom pripomore, bo dobro delo storil. „Danica“

Gospodarske stvari.

O pridelovanju živinske krme na polju.

M. Spomladanska posejatev je prišla in skrajni čas je, da vsaka kmetovavec število svoje živine pregleda in preudari, kako jo bode skozi poletje redil in kaj mu je na posameznih njivah sejati treba, da si toliko živinske krme pridela, da bode tudi skozi zimo za svojo živino z pridelano klajo primerno segel. Pridelovanje potrebne živinske klaje je stvar velike važnosti in vredna, da gospodar vso svojo skrb na njo obrača in sicer toliko več, kolikor bolj je skoraj ves hasek iz živinoreje in ves dobiček celega gospodarstva od nje odvisen. Treba je tedaj si trojno vprašanje postaviti in na nje v kratkem odgovoriti. 1. Koliko zemljišča se ima za pridelovanje krme odločiti? 2. Ktere rastline se imajo najbolj za krmo sejati? 3. Kako se imajo sejati? Kar se prvega vprašanja o velikosti zemljišča tiče, na katerem se ima krma pridelovati, je ta najbolj odvisna od obstoječih razmer. Če razmere nanesejo, da je hasnovito veliko živine rediti, je treba tudi primerno veliko krme pridelovati. Sploh se sme reči, da je množina odvisna od večjega ali manjšega števila gleštane živine. Le če se pridelana klaja neposredno v denar spraviti da, je večje ali manjše pridelovanje krme tudi od te okolščine odvisno. Na tretje vprašanje je slednjič odgovoriti, da se morajo te rastline primerno sejati, t. j. vsaka krminska rastlina mora imeti svoje mesto v sadežnem kolobaru in se mora o pravem času posejati. To velja posebno o raznih deteljevinah, na ktere je treba posebno skrb in pazljivost obračati, kder se posevajo in obdelujejo. Kder se poleti živini zelena krma pohlada, tam je treba skrbno gledati, da se razdelitev zelene klaje tako vravna, da se pokladanje zelene krme nikder ne pretrga. Skrbeti je, da se z zeleno klajo rano spomladi početi more in da do pozne jeseni trpi. Pri mlečni živini je to neobhodno potrebno. Vrh tega je še treba skrbeti, da je vedno dosti dobre in posebno na mleko ugodno delajoče brane pri rokah. Da se pa zelena klaja o neugodnih vremenskih okoliščinah ne pretrga, je sledeči način posejatve vse priporočbe vreden. Rž jarina ali ozimina za zeleno klajo, na pol turšice, pol sirka. Potem posebej na jedni njivi: Mešanica iz graha, grahorice, ajde, ječmena; in slednjič turšica v obrokih od 8—8 ali 14—14 dni. Na zadnje je zlasti v suhih letih še vse priporočbe vredno posejanje detelje pomešane z semeni raznih travin. Po krajih, v kterih se ne seje najbolj lucernska detelja in kjer ni dosti dobrih in lepih travnikov, mora vsa skrb kmetovavecev na pridelovanje obile detelje obrajena biti. Pri tem je pa tudi še posebno na to gledati, da se kolikor mogoče največ in najboljše krme pridela z raznimi travami pomešana. (Konec prih.)

Kuruza ali turšica dobra rastlina za zeleno krmo.

II. Turšico za zeleno krmo navadno z roko sadijo, ali v brazde nametavljajo ali pa z sejavnim strojem sejejo; vendar poslednje se priporočuje le bolj za velike grajščine. Nekateri spravljajo kuruzino seme na debelo in široko v zemljo; to pa v obče ni dobro, ampak le tam koristno, kder je kuruzi primešano seme drugih krminskih rastlin n. pr. grahorice, ovs, rži. Pri saditvi z roko se postopa na dvojni način. Prvi in zanesljivi je je ta: v dobro povlačeno in poravnano njivo se z lineatorjem, ali kakim drugim pripravnim orodjem, vrežejo črte ali brazdice po 6—14 colov narazen. Te brazdice ali vrstice ne smejo biti bolj tesno skup, kakor 6 colov, pa tudi bolj narazen kakor 14 colov ni treba. V brazdice se potem vlaga kuruzino seme po 5—6 colov narazen. Če je seme lepo in vseskozi dobro kaljivo, zadostuje po eno zrno, sicer pa je treba v brazdico spuščati po 2 zrna. Ko je seme položeno, se brazdice zagrnejo, povlačijo ali z valjarjem povaljajo. Drugi način ni tako zanesljiv; sejavec hodi za pluzarjem in spušča v vsako drugo brazdo kuruzina zrna. Za njivo, ki meri $\frac{1}{3}$ orala ali 530 □ sežnjev, se potrebuje 5—8 bokalov ali pintov kuruze za seme t. j. 20—30 litrov. Globoko v zemljo se spravlja seme 2—2 $\frac{1}{2}$ cola ali 5—6 centimetrov. Nadležne vrane je treba nekaj časa skrbno odganjati. Če se na njivi pokaže mnogo plevela, se gre z ostro brano nad njega in z povlačenjem potrga. Kedar je kuruza že do kolena, se z osipavnim plugom osiplje ali z motiko okoplje. Kdor tukaj več stori, več zelene krme pridela.

Polagati z zeleno kuruzo se začne, kedar je 1 meter visoka. Ker precej naglo raste, nastavlja proti koncu polaganja že nježno stročje, kar je živini prava sladčica. Mlada kuruza se polaga cela, kakor se je z koso nakosila ali z srpačo tik zemlje porezala; vendar gospodar prav dobro ravna, če jo tudi v tej dobi na kose seka ali v reznem stolu na rezanico reže. Taka rezanica se da z vsako drugo krmo dobro mešati. Živina tako priredjeno krmo laglje žre, hitreje preživlja, bolje prebavlja in natančniše vse redivne snovi porablja. Sploh pa je svetovati, mlado in še prekilavo kuruzo z slamino rezanico mešati, poznej še le se zamore brez skrbi sama kuruza polagati. Čim stareja prihaja kuruza, tim drobneje se naj narezavlje. Proti koncu je dobro kuruzino rezanico z solno vodo škropiti, kar živini prebavljanje jako pospešuje. Kedar se malo sena nakosi in se tudi na otavo zanašati ni, tedaj je svetovati, da gospodar na dolgo zimo zmisli in $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{3}$ več zemlje z kuruzo poseje, jeseni kuruzje dobro posuši in hrani. Tako bo imel izvrstno klajo po zimi. Kolikor nam je znano, še nismo našli gospodarja, ki bi se nam bil tožil in se kesal, da je kuruzo sejal za zeleno krmo. Marsikateri se je tukaj prepričal, kako resnična je gospodarska prislovica; mnogo krme,

mного živine, mnogo gnoja, mnogo zrnja, mnogo denarja!

„Praktischer Landwirth“ šte. 16.

Kako gre mak obdelovati in pridelovati.

M. Vse makovine so večidel zelišča mlečnega ali vodenega soka. Listi stojé si večidel ob stebelu nasproti in so ali celi ali narezani. Cveti so popolni, čašica večidel dvojelistna, včasih barvana, venčni listki so v dvojnem ali trojnem številu čašičnih listkov, prašniki so mnogobrojni in sad ima podobno glavice. Največ makovin se nahaja po Evropi in Ameriki. Sorta mak (Papaver) je najimenitniša. Več sort makovin raste po njivah in pralah divje. Znana je purpelica tudi petelinček ali divji mak imenovan (Papaver Rhocas) in njegovi rúdeči venčni listi služijo za barvanje sladkarij, vin itd. Mnogo imenitnejši pa je povrtni mak (Papaver somniferum). Cesto ga sejejo po vrtih za kinč pa tudi na njivah kot hasnovito rastlino in sicer v jutrovnih deželah, kjer je prej ko ne tudi doma, in v Egiptu zaradi njegovega mlečnega soka, po južni in srednji Evropi pa kot rastlino za olje. Zrnje rabijo pekarji in kuharice za naravno okusnih pogač in podobnih pekarij. Preša se iz njega tudi mastno olje, ki ni dosti slabejše od olivnega. Poslužujejo se ga zlasti malarji. V jutrovnih deželah delajo iz te rastline opium, posebno čislano zdravilo. Napraljajo ga pa iz mlečnega soka, ki se iz narezanih nezrelih makovih glavic cedi. Tega soka se silno velike prideluje in je močno omamljiv strap in imenitno zdravilo.

Mak potrebuje toplejše podnebje, globoko razrahljano, peščeno, ilovičasto zemljo, ki ima tudi nekaj apna v sebi. Zemlja mora biti močno pognojena in mora mokro lahko prepuščati. Težko, glinasto zemljišče, kakor tudi lahko peščeno ni za mak. Naši kmetovavci sejejo mak večidel na široki lučaj, kakor drugo zrnje in seme ali povlečejo ali pa v vrtih tudi z grabljami plitvo pod zemljo spravijo. Neki skušen kmetovavec je več let na velikih njivah mak na debelo prideloval in priobčuje svoje skušnje v sledečih vrsticah.

Posejati se mora mak, pravi, tako rano spomladi, ko mogoče, dokler ima zemlja še dosti vlagi v sebi. Seje se z Garettovo sejavno mašino in sicer vrste po 60 centimetrov vsaksebi. Seme za sejanje je dobro z tanko zdrobljenim golobjekom pomešati nekaj zaradi semenske tatbine nekaj zaradi redkejše posejatve. Rastlina je proti mrazu zelo občutljiva, vendar pa daje tako posejana, tudi če je druge posejatve treba, vedno obilen pridelek. Kakor hitro se rastlinice prikažejo, se začne pipanje, t. j. pušča se le vsakih 20—25 centimetrov jedna rastlina rasti. Seme potrebuje 8—10 dni, da požene. V tem času je dolgo deževje zelo škodljivo, ker rastlinice, če se le količkaj skorje na zemlji naredi, ne morejo skozi njo preriti. Blizu

6 dni po pipanju se osiplje in sicer z kakim ročnim orodjem, n. p. z motiko. Pri tem delu gre posebno gledati, da se ves plevel čisto odpravi. Ko je ves plevel do čistega zatrt, potem se mak z ralom ogreba in to delo dvakrat ponovi, kar stebela varuje, da jih viharji ne izrujejo pa tudi, da jim suša preveč ne škoduje. Blizu 3 mesece po sejanju začne mak cvesti, kar je čudežno krasen pogled. Ko cvet odpade, se prikaže sadova glavica zelene barve, ki vedno svitleja prihaja in se slednjič nekakošno belo prevleče. Taka ostane 8—10 dni. Potem začne glavica temno-rujava prihajati in v kratkem dozori. Brž ko se znana štirioglasta okenca pod glavično strešico odpró, je mak popolnoma zrel. Zrnje se od znotrajnih sten odluči in na dno makove glavice pade. Glavica postane suha in siva in treba je mak pospravljati iz njive. Pospravlja pa se različno. Opravljajo to delo dostikrat otroci, ki stebлом glavice pazno porezujejo in v žaklje devajo. Sploh pa so stroški, ki jih prizadene pridelovanje maka, majhni. Glavice se potem izmlatijo in seme nekoliko dni prav tanko na prozračnem prostoru razsuje, večkrat obrne in suši. Ako kmetovavec pri pridelovanju maka na podnebje, zemljo in obdelavo pridno in pazno gleda, tako more mak, ako še nebo svoj blagoslov poda, za kmetovavca hasnovit pridelek biti.

M. Kako z cepiči ravnati, ki so se posušili, da so zopet za porabo. Marsikteremu naših sadjarcejev se zdaj spomladi primeri, da se mu narezani in hranjevani cepiči tako posuše, da misli da niso več za porabo. Vendar pa tako posušenih cepičev ne gre koj zavreči, ampak treba jih je v vodo položiti tako, da so vsi do cela v vodi. Tu se puščajo 24 ur. Če je mogoče, je dobro da se posoda z nameščenimi cepiči na solnce postavi. Ako pa ni solnea, naj se pa na kako toplo mesto dene. Po 24 urah se cepiči na kakem senčnatem kraju v prst potaknejo. Ako so se že popolnoma posušili, tako se to brž v prvih 48 urah pokaže. Ako so pa potem času še čerstvi, smejo se brez pomislika za cepljenje dalje rabiti. Z cepiče, brž ko so se iz vode vzeli, cepiti ni ravno varno, ker se še ne da spoznati ali so še sposobni za življenje ali ne.

Sejmovi na Štajerskem. 11. maja: št. Primon pri Celju; 12. maja: Planina, Slov. Gradec; 14. maja: sv. Lovrenc v puščavi, Poličane, Velenje; 16. maja: Bizelsko, Pilštanj, Sušice, Vojnik, št. II v slov. goricah; 17. maja: Artiče; 19. maja: Svete gore, Podsreda, Sv. Lenart v slov. gorice.

Dopisi.

Iz savinjske doline. (Ljubenski maškarec.) Dolgo se je Ljubenska občina sramotila in grdila tako, da se že poštenemu človeku sram zdi

odkriti, da je iz Ljubna doma; vse to pa se je po običnem mnenju godilo po našem ljubeznivem županu. On nima nad nobeno rečjo večjega veselja, kakor če se mu posreči, koma na vse „škripe“ nagajati. V obraz se človeku dobrika, v hrbet pa mu sulico zabada. In to je vzrok, zavoljo kterega ljudje njega tako pisano gledajo in željno pričakujejo čas, da se mu greben odreže, krona odterga. Tri leta smo zdihovali pod petoj silovitneža, kteri je gospodaril z nami, kakor turški paša. Od zdaj pa več ne bode, ker takega župana na Ljubnem več imeti nečemo, kteri bi samo druge tlačil, sam pa živel, kakor bi hotel, ter cele noči razsajal, kakor je storil na 15. do 16. in 16. do 17. aprila t. l. Takrat je celi noči v oštariji prepel in preplesal. Patrola je sicer tudi tje prišla, pa ker je bil mogočni župan zraven, je patroli zapovedal „abtreten“ in ubogi berič z spremeljevalcem je vzel ponižno svojo kapico iz glave in iz pokoršine za mizo vsedel in pil. Gorje pa oštirju, ako bi ga patrola zasačila, da kterega drugega pivca deset minut čez uro v sobi trpi, kteri prinesenega vina nebi na enkrat v sebe izlil, obsodil ga bode mogočni župan in plačal bo 5 gld. globe. Toda prašati utegne kdo, kako pa so si na Ljubnem takega maškarca za župana izvolili? To se je le zgodilo tako! Ko je bila pred tremi leti volitva razpisana, se ve v nemški „šprahi“, je gledal na to, da bi kmeti ne zvedeli. Taka prilčnost se mu je tudi hitro ponudila. Dal je volitvo oklicati na nedeljo, ko je pri sv. Križu na Belih vodah žeganje. Takrat pa gre večina naših kmetov tje na božjo pot. Kmet nemški ne ve, oklica pa slišal ni, tedaj ga tudi volit ni bilo. Nekteri bližnji so še prišli, pa tem se je reklo, da volitve ne bo in so pete pobrali in odšli. Po odhodu kmetov pošlje župan beriča po trgu njemu vdanih volilcev na dom iskat, kterih je tudi nekoliko prignal in volitva je bila sklenjena. Lanjsko leto si je izmislil še boljše sredstvo. Volitvo da oklicati in izpisati zopet v nemški „šprahi“, ker smo na Pruskem; pa ona se je glasila le na 12 odbornikov, 18 pa bi jih biti moralo, ker je volilcev 307. Tega pogreška ni noben volilec zapazil, ker smo se na njega zanesli, da ima v tej reči bolj tenko vest. Pa vso občino je za nos vodil. Volitva je bila zavolj tega pregreška v Celju od c. kr. glavarstva zavržena; pa volilec so rekurirali na slavno ces. kralj. namestnijo v Gradcu, ter so močnega upanja, da bo slavno ces. kralj. deželno namestništvo gledalo na nedolžnost volilcev ne pa na postopanje našega župana, ter našo pravično stvar potrdila. Bog daj! Govori se že 14 dni, da je potrjenje prišlo, pa župan ga baje neče objaviti!

Od Kapele pri Radgoni. (Vreme in letina.) Kmetovalce in posestnike zmiraž zanima izvedeti, kako stojijo polja in vinogradi in kako se kaže letina. Naj tedaj „Sl. Gospodar“ pove, da imamo tukaj vedno dosti dežja in mrzlih vetrov in vsled

tega smo imeli že tudi večkrat mraz ali slano, posebno močno 22. aprila in 3. maja. Prvi je po vinogradih in na sadnih drevesih precej škode naredil, koliko pa drugi, bode se še le pokazalo. V vinogradih itak ni bilo pričakovati obilne bratve, ker je trs že lani o Martinovem pozebel, da so konjiči (potikače) v strženu črni, torej bi brž ko ne poznej posmod vzel, kar bi se prikazalo. Vkljub slabim vinskim letinam od l. 1869. delajo vendar lastniki tukajšnih vinskih goric dosti za poboljšanje, posebno „rigolanje“ jih veliko stoji. Vinska cena za vino od l. 1876. je 80—100 gld. za starejše 140—200 fl. Sadja bomo menda malo imeli. Orehi so pozebli, slive so malo cvetele, jabelka pa skoraj nič; črešnje in gruške pa še lepo kažejo. Silje (rž in pšenica) je jako lepo po vsej naši okolici in tudi po bližnjem slovenskem Ogerskem, **obali iz Notranjskega na Kranjskem.** Pri nas je zaporedom slabo vreme, skoro vedno dež. Slane smo zadnje dni pretečenega meseca tudi precej imeli, pa hvala Bogu, škode ni skoro nič. Le to nas jako skrbi, ker nismo posejali in posadili okopavnih sadežev. Bojimo se, da nam nebi vse prepozno hodilo. Tukaj so v podporo ubogim kmetovalcem delili nekaj semena, toda žali Bog, vse se je vršilo jako napačno. Prva napaka je bila na kolodvoru v Trnovem. Kedar so prišli iz vseh vasi vozniki, so si sami jemali. Zopet drugi so posamezne vreče odnašali v stran; tako vsaj smo slišali praviti. Kdor je imel več ljudi, ta je več naložil. Tu se ni gledalo, koliko gre na vsako vas. Pa tudi nekateri župani so napačno ravnali, ker so vsakemu kajžarju semena zapisali, kmetje pa niso nekateri nič, a nekateri malo dobili. Kajžarji so pa nekateri baje to prodali, kar jim je bilo le za seme podarjeno; tedaj se ni vseskozi ravnalo po prvem in glavnem namenu razdelitve!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Minister Lasser je v državnem zboru javno izrekel, da se sedaj Avstrija ne bode mešala v rusko-turški boj, da ne misli vojakov poklicati pod orožje, dokler se avstrijsko-ogerskim koristim na Turškem ne godi krivica. Jednako je tudi minister Tisza odgovoril magjarskim poslancem v Budimpeštu, katerih nekogi so celó boj proti Rusom zahtevali. Sploh Avstrija ostane za sedaj mirna. V državnem zboru se je sprejela postava zoper oderube v Galiciji, čeravno so 3 ustanovni advokati močno ugovarjali; ti so bili odbiti z 143 glasi proti 86. To je velik udarec na postavodajalstvo naših liberalcev. Bržčas bo tudi sprejeta postava, vsled katere se bo železnica stavila iz Dunaja do Aspanga, od koder jo bodo poznej potegnili nad Fürstenfeld, Radgono v Ormuž (?). Ker so lani konje slabo šteli, bo letos drugo popisovanje konj. — Slovani v ogerskem zboru so se začeli vendar zopet gibati: dr. Polit je Magjare ostro grajal, zakaj držijo srbskega narodnjaka

dr. Miletiča po krivici 10 mesecev zaprtega in zakaj ga ne postavijo pred sodnijo. Hrvata Kraljevič in Miškatovič sta tožila, prvi: zakaj so Magjari v pokrajini gozde prodali, denarje pa zapravili, ker pokrajinske železnice ne stavijo, kakor je bilo sklenjeno; drugi pa, zakaj graničarjev z Hrvatskim ne zedinijo. Magjarski ministri so se delali gluhi. Nadvojvoda Albreht obiskuje vojake na južnem Ogerskem, v Slavoniji in Hrvatskem; v Zagrebu ga bodo slovesno sprejeli. Nadvojvoda Viljelm pregleduje šance okoli Trsta in Pole. Vojni minister zahteva za l. 1878 blizu 22 milijonov več, kakor do sedaj; to ne kaže na dolg mir.

Vnanje države. Ogerski poslanec Somsič je ministru Tiszaju v lice rekel, da je slišal o nekej tajnej zavezi, katero je baje Avstrija z neko močno vlado sklenila. Toda katera bi ta vlada bila, tega ni naznanil. Čudnim besedam zamoremo sedaj na stran postaviti jednako čudne in tihotapne besedice najizvrstnišega pruskega generala Moltke-ja; ta je rekel: Francija je z neko veliko vlado sklenila jako ugodno zvezo; zato mora sedaj pruska Nemčija brž zbrati toliko sile, da tega zaveznika z par naglimi in krepkimi udarci pobije in potem z vso silo na Francijo plane. Kdo je neki ta zaveznik, kojemu Moltke tako hudo žuga? — Pruska Nemčija drži sedaj očitno z Rusijo, ker je odobrila uzroke, zavolj katerih je ta začela boj zoper Turke: Francija in Italija ste rekli, da ostanete nobenostрани, le Angleži so se pritožili, zakaj so Rusi začeli boj sami; ob enem so tudi Angleži rekli, da ostanejo mirni, ali njihova djanja se ne skladajo z njihovimi besedami, ker Turku pošiljajo streljiva in oficirjev, zbirajo 60.000 vojakov na Angleškem in 100.000 v Indiji, kupičijo v Malti 7 regimentov konjenikov in 3 brigade pešcev in mnogo kanonov, žugajo Grkom in Perzijancem, če bi ti z Rusom potegnili. — Severni Amerikanci, stari prijatelji Rusov, so odposlali 7 vojnih ladij v Evropo. — Afganistanski kan ali kralj je sosedom Angležem v Indiji napovedal boj; pravijo, da so ga Rusi naščuvali. V severnem Kitajskem razsaja strašna lakota vsled lanske slabe letine, na tisuče ljudi umira, paganska vlada se pa za to nič kaj ne zmeni. V Bagdadu pobira pomor grozno ljudi, pa 100—200 na den.

Rusko-turški boj.

Slavjani zanimajoči se za napredek ruskih junakov smejo zadovoljni biti z tem, kar se je pretečeni teden zgodilo, posebno v Aziji. Tukaj je general Melihov 30. aprila došel do turške glavne trdnjave Kars, tamošnje Turke v okolici napal in razpršil tako, da je turški poveljnik Muktarpaša — tisti, ki je lani bil od Črnogorcev tepen v Volčjem dolu — komaj z 9 bataljoni na stran vtekel v Jardiz, na stezi v Ezerumu pa dere sedaj rusko konjeništvu naprej. Kars je od Rusov obkoljen in 5. maja se je iz 24 kanonov začelo streljati v mesto. Pri Ardehanu so se Turki za-

našali na sneg, ki je planine pokrnil, a Rusi so sneg pregazili in tudi to mesto obkolili. Pred mestom Batumum so Turki po svojih poročilih Ruse 6krat pobili, ali kaj jim pomaga laž, če naposled vendarle sami priznavajo, da stojijo Rusi pred obzidjem, potem ko so Turkom vzeli tabor pred mestom! V mestu Bajasidu, katero so Rusi vzeli, našli so ti zapuščenih 12 kanonov, 25 bolenikov in mnogo streljiva. V Evropi marširajo Rusi vedno naprej proti Turčiji, pešči vsaki den po 10 do 12 ur, konjeniki pa po 40 ur daleč. Okoli mest: Brajle, Galaca, Reni in Izmaila so napravili mnogo šanc in nasajajo na nje velikanske kanone. Pri Bukureštu napravljajo stan ali tabor za 20.000 konjenikov. Slabo vreme dela mnogo sitnob; dva mosta čez Prut in eden čez Dnjeper je povodenj podrla, kar je hipoma 15 hlaponov železniških in 200 vagonov zadržalo, sedaj je zopet vse popravljeno. Turški sultan se je proglasil za brambovca vere in pozivlja vse mohamedane v boj ter hoče, kedar bode Turki prvokrat tepeni, sam iti na bojišče; če mu le ne bo tedaj prepozno. Ker se Turki prav ne upajo čez Donavo, streljajo iz železnih monitorjev v rumunska mesta in so v Oltenico, v Reni in v Brajlo 2krat že metali bombe, ki pa niso nič kaj škodile Turki streljajo jako slabo. Ruski višji poveljnik veliki knez Nikolaj je bil ravno došel po železnici, ko je ena bomba padla pred hlaponom na tla, pa se ni unela in ne raztrešila in tedaj bila zastoj pognana. Sedaj streljajo tudi iz Vidina čez Donavo v Kalafat. Tudi lovijo in krađejo Turki tuje ladije z živežem; tako so v Behemetu zaplenili več rumunskih in 7 angleških, ki so bile z kuruzo naložene. Rumunski knez Karl bo tedaj prisiljen vojsko začeti, posebno, ker mu turški divjaki pogosto v deželo vdirajo in ropajo. V Bolgariji se kristijanom med tem strašno godi; iz Rumunije se videjo pogosto po Balkanu požari, ker Turki zaporedom kristijanske vasi požigajo, ropajo in ljudi ubijajo. Grki pripravljajo 100.000 mož za boj in vsaki čas utegnejo ga začeti zoper Turke, naj rečejo Angleži, kar hočejo. Na črnogorski strani se ta teden ni nič posebnega zgodilo. V Bosniji je vstaš Amelica blizu Broda pobil 120 Turkov.

Za poduk in kratek čas.

Turška sila na kopnem pa na morju.

Slavjanski naši po krvi nam bratje Rusi začeli so sveti boj osvobodjenja turških kristjanov. Česar zapadna vsa Evropa ni zamogla ali slednji čas ni hotla storiti, tega se je lotil sedaj mogočni ruski meč. Smrtni boj je naznanil turškim divjakom, Europo hoče rešiti največje, najstarejše nesnage, turške grdobe, ter revnim slavjanskim Bolgarom in Srbom in vsem drugim kristijanskim narodom pomagati 500letni jarem otresti in priti do uživanja svobode zlate, ž njo pa do človeku

spodobnega življenja, narodne samostalnosti in vsestranskega napredka. To podvzetje ruskega naroda je tem slavnije, čem večje zapreke mora odstraniti, čem silnije moči premagati. Turška sila ni več tolika, kakor je bila nekdanj, vendar vsekako je še mogočna. Iz sosednih pokrajin 3 delov sveta erplje svojo silo in torej mislimo, da svojim čestitim bralcem ugodno postrežemo, ako jim po številkah razkažemo množino turških vojnih pomočkov, kateri so njej sedaj na razpolago. Nedavno smo dobili pismo priprostega slovenskega kmeta. V njem nas je kaj ljubo prosil, naj v „Slov. Gosp.“ pojasnimo vojno bojišče na Turškem. Kaj radi ustrezemo času primernej prošnji in že zadnjič smo se na njo ozrli, ko smo o reki Donavi nekatere črtice priobčili.

Ruski generalni štab je nedavno v ruskej novini „Peterburške vedomosti“ naznanil nekoliko prav zanimivih števil in opazek o turških vojnih razmerah. Te številke so tem bolj zanesljive, ker je misliti, da so ruski oficirji kot prihodnji nasprotniki Turkov gotovo najskrbnije poizvedavali, kako močni da so Turki, koliko vojske imajo na kopnem in na morju. Dobro, rusko poročilo, po katerem se vé se sedaj ruski generali v krvavi vojski ravnaajo, pravi, da imajo Turki v Evropi 367 bataljonov pešcev in lovcev, potem 83 škadron konjenikov (škadroni so vendar jako slabe) in 468 kanonov, skup 248.000 mož. V Aziji stoji 165 bataljonov pešcev in lovcev, 64 škadronov konjenikov in 372 kanonov, skup 120.000 mož. Vsa turška vojna v Evropi in Aziji skup šteje 368.000 mož z 840 kanoni. Razun teh imajo Turki še nekoliko rezervistov, ker so sklenili vse moške do 60. leta pod orožje pozvati tako, da bi po tem takem vsa orožana turška sila štela kakih 443.000 vojakov. To število je sicer veliko, toda za Turke premajhno, ako hočejo svoje dosedanje gospodstvo čez sosedne pokrajine 3 delov sveta še dalej v svoji oblasti obraniti. Sovražnikov število se jim množi od vseh strani tako, da ne bodo mogli več vsem nezgodam v okom priti. Z srbskim knezom so sklenili sicer mir, ali ne morejo se zaneesti, da bo miroval celi čas ruske vojske. V Bosniji se množi število vstašev vsaki den. V Hercegovini morajo Turki imeti najmanj 10.000 mož in 26.000 v Albaniji proti Miriditom in Črnogorcem. Lani so imeli tukaj 60.000 mož pa so bili tepeni, kaj hočejo sedaj z 36.000 vojaki opraviti? Proti Greciji so Turki prisiljeni nastaviti po mejah v Tesaliji in Epiru 23.000 mož. Drugo vojništvo imajo razstavljeno v Solunu, v Kandiji in drugih otokih. V sled tega Turki Rusom prišedšim iz Rumunije v Evropi in iz Kavkaza v Aziji nimajo dovolj ljudi nasproti postaviti. Podolž reke Donave stoji v prvi vrsti 132.000 Turkov, kojih je sedaj največ nameščenih v Dobrudži, ker mislijo, da jih ondi čaka glavni udarec ruske vojne; zadi za tej vojni imajo Turki 25.000 mož v trdnjavah Ruščuk, Silistrija, Šumlava, Varna in kot

rezervo od Sofije do Carigrada kakih 45.000 mož. V Aziji so proti Rusom nastavili 40.000 mož od Bajesida nad Kars do Batuma in v drugi vrsti še jim stoji okoli Erzeruma 20.000 vojakov. Sploh vsa vojna turška sila zmore 443.000 vojakov, od katerih je pa le 240.000 mož mogoče Rusom v bran postaviti; druga krdela so po drugod nameščena in se ne dajo ondi pogrešati. Ali 240.000 mož je proti pol milijona ruskih junakov premalo število in zato vidimo, da Turki nikder ne napadajo, ampak se le še branijo.

Bolj močni so Turki sedaj na morju. Za to prednost pred Rusi se imajo zahvaliti svojim evropskim zaveznikom: Angležem, Francozem in Avstrijancem, ki so v zadnji turški vojski pomagali Ruse potlačiti in pri sklenitvi miru v Parizu leta 1856. Rusom prepovedali vojno brodovje imeti na Črnem morju. Tega so se Turki vrlo poslužili in so v 20 letih za drage denarje dali na Angleškem napraviti silno vojno brodovje, ki šteje 130 ladij z 641 kanoni in 28.000 mornarji. Med tem brodovjem nahajamo 4 velike fregate oklopnice, ki so okoli in okoli vkovane v železne oklope po 13 centimetrov ali pol črevlja debele. Vsaki drži 6000 ton, nosi 600 vojakov in ima po 14 Armstrongovih kanonov. Potem sta 2 kasematni ladiji; vsaka nosi 15 Armstrongovih kanonov in je vkovana v oklop, ki je 31 centimetrov ali 1 črevelj debel. Ostale ladije niso tako močne. Na Donavi imajo še konečno Turki 12 železnih monitorjev, ki nosijo težke kanone in oklope po 7—8 centimetrov debele. Ti monitorji so namenjeni Rusom braniti ali ovirati napravljauje mostov čez Donavo in rumunska mesta in vasi kraj reke postreljati. Kakor je že bilo rečeno, na Črnem morju Rusi pogrešajo brodovja, ki bi turškemu bilo kos. Toda Rusi imajo v Baltičkem morju vojne ladije, kojih vsaka je močnejša od turške jedne vrste. Ruske oklopnice so vse močnejše od turških. Skup šteje ovo brodovje 220 ladij, 600 kanonov in 18.000 mornarjev. Slišati je, da bo to brodovje odplulo iz Baltičkega morja okoli Danske, Francoske, Španije v srednjezemsko morje in napadalo tamošnja turška primorska mesta. To bo pa turško brodovje prisililo zapustiti Črno morje ter iti branit od ruskih mornarjev nadlegovanih mest. Govorica je, da prežijo Angleži na lepo turško brodovje, če bi Turčija pod ruskim mečem razletela.

Smesničar 19. Gospok vrtoglavec je imel ostudno navado kmete dražiti in z jezikom pikati. Tako je delal neki den z oračem na polju, ali takrat je dobil hudo po ustih. Ko se je namreč oraču že zadosti zdelo, mu reče: gospod! da tako veliko znate, povejte mi, zakaj moja vola pred plugom na besedo: ho, gresta na desno, na besedo: hi, pa na levo? Gospod reče: tega pa ne vem. No, zavrne orač. Vi tega ne veste, glejte! moja vola pa vendar dobro znata!

Razne stvari.

(Slana 3. maja) je veliko škodila vinogradom posebno pri Rogacu in tamošnji bližini; nizke lege so sila trpele. Gornji Štajer je nov sneg pokrtil.

(Zopet prijatelj Seidlov obsojen) bil je 3. maja pred porotniki v Celju daleč poznani nemškutar v Makolah, bogati J. Georg, ker je zarad 300 fl. bil krivo prisegel in posestniku Pišek v Račah po eksekuciji prodal posestvo, koje je sam kupil. Dobil je 3 leta težke ječe. Res, zdravi ptiči so nam ti nemškutarski bogovi: Brandstetter, Georg...!

(Spremembe v lavantinski škofiji.) Prestavljeni so č. gg. kaplani: A. Potočnik v Stari terg II., J. Satler v Frauheim, V. Kolar k Mariji Snežni na Velki. — Kaplaniji: v Vitanju II. in v sv. Jerti pri Laškem ostanete začasno izpraznjeni. Č. g. Fr. Pignar stopi v začasni pokoj.

Dražbe III. 17. Marija Lovec v Sl. Bistrici; 18. maja Peter Čretnik v Šmarji, Martin Rečnik v Razvanju 560 fl. 23. maja Marija Brencelj v Supačkem, Filip Žnidarko v Skrbljah 3100 fl.

Listič uredništva. Dopisi iz Celja, Koroškega in od sv. Tomaža prihodnjic.

Tržna cena

preteklega tedna po hektolitrih.

(1 Hl. = 1st/₁₀₀ vag. — 100 kilo = 1 cent in 78 1/2 funta.)

Mesta	Pšenica		Rž		Ječmen		Oves		Tursica		Proso		Ajda	
	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
Maribor	10	60	7	10	5	60	3	90	6	10	6	10	5	90
Ptuj	10	—	6	—	5	—	4	—	5	80	5	80	5	70
Ormuž	7	32	7	17	5	70	2	92	4	80	7	80	4	88
Gradec	11	29	7	72	5	10	4	11	5	14	—	—	5	—
Celovec	10	44	8	06	6	45	3	58	5	41	4	46	6	34
Ljubljana	10	70	6	90	4	90	3	—	6	—	4	70	6	10
Varaždin	9	20	8	—	4	20	4	20	5	60	7	50	6	40
Zagreb	9	—	8	20	3	80	3	70	5	40	6	80	5	—
Dunaj	16	90	12	90	10	50	3	60	7	80	—	—	—	—
Pešt	16	—	12	37	8	18	8	32	7	22	5	—	—	—

Najnovejši kurzi na Dunaju.

Papirna renta 58 30 — Srebrna renta 64 20 — Zlata renta 70 30 — Akcije narodne banke 762 — Kreditne akcije 136 — Napoleon 10 35 — Ces. kr. cekini 6 11 — Srebro 112 25

Dober zaslužek.

Kdor si hoče z nabiranjem češnjavih pecljev bezgovega cvetja, rož rudečega maka, papeževe sveče, lapuha, arnike, potem listkov zobnjakovih, volčjih jagod ali češenj, trobelike, poprove mete itd. kaj zaslužiti, naj se pismeno oglasi pri gospodu Janezu Schautzerju v Vodernbergu na gornjem Štajerskem (Herr Johann Schautzer in Vodernberg in Obersteier). [1—5]

Loterijske številke:

V Trstu 5. maja 1877: 30 37 82 39 64.

V Lincu " " 36 72 13 69 35.

Prihodnje srečanje: 19. maja 1877.

Dobra kuhinjska sol po najnižji ceni

v žakljih priredjena se dobi v veliki, privatni solni zalogi v Celju — Salz-Depot in Cilli. — Zastopnik zaloge je gosp.

R. Jud v Celju.

[1—4]

Vesela novica za birmance!

Pri A. Novak, bukvozevu v Mariboru in tudi pri vseh knjigarjih po Slovenskem se dobiva

„Spomin na sv. birmo“

in velja v platno vezan . . . . . 45 kr.

„ „ z zlatom obrazom 55 kr.

Te bukvice v tiskarni J. M. Pajk lepo natisnjene obsegajo na osmih polah ali 256 straneh v prvem delu: Poduk in molitve za sv. birmo in binškošne praznike. V drugem delu pa so pobožnosti za domačo in očitno službo božjo: Vsakdenje molitve, pet meš, pet litanij, spovedne in obhajilne molitve, venček pobožnih molitev in sv. križev pot.

Iz tega je razvidno, da ta molitvenik ni samo za birmance, ampak tudi za birmance namenjen. In ker je v prvem delu posebej obširno razložen poduk in molitve za sv. birmo, se naj te bukvice že pred sv. birmo otrokom v roke dajo, da se na sv. birmo lepo pripravijo in ta sv. zakrament prav pobožno in vredno prejmejo.

A. NOVAK, bukvozev v Mariboru.

[1—2]

Posestvo v sloven. goricah na prodaj!

G. Franc Kristel ima svojo kmetijo v spodnjem št. Jakobskem dolu št. 2. na prodaj. Samo lepih travnikov je čez 4 orale, gozda pa čez 3, vse posestvo vkup meri blizu 17 oralov. Kupci se naj oglasijo pri posestniku. Plačilne pogodbe so dobre. 3—3